

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 września 2019 r., w sprawie XIII GC 1934/19, z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. przeciwko (...) z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 344,79 zł, stanowiącej podatek VAT od kosztów naprawy samochodu uszkodzonego w wypadku komunikacyjnym, którego sprawca ubezpieczony był w pozwanym (...) od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody związane z ruchem tych pojazdów, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi uwzględnił powództwo w całości i obciążył pozwanego kosztami postępowania strony powodowej w kwocie 137,00 zł.

Motyw przewodni uzasadnienia Sądu pierwszej instancji zamknął się w stwierdzeniu, że odpowiedzialność sprawcy szkody nie jest ograniczona wyłącznie do właściciela rzeczy uszkodzonej, w tym przypadku leasingodawcy. Zdaniem Sądu Rejonowego w przedmiotowej sprawie szkoda ujawniła się również w majątku korzystającego z rzeczy (leasingobiorcy), który wykonując zobowiązanie wynikające z art. 709⁷ k.c. naprawił pojazd, za kwotę powiększoną o podatek VAT. Podatek ten stał się elementem szkody, ponieważ korzystający nie mógł dokonać jego odliczenia.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku złożył pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego opisanych szczegółowo na karcie 86 akt sprawy. Skarżący wniósł o zmianę wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja została złożona w dniu 18 listopada 2019 r. i dlatego podlegała rozpoznaniu według znowelizowanych przepisów Kodeksu Postępowania Cywilnego. Ponieważ żadna ze stron nie żądała przeprowadzenia rozprawy, Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 374 k.p.c., rozpoznał apelację na posiedzeniu niejawnym.

Sąd Okręgowy zaakceptował i przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, odrzucił jednak argumentację prawną.

Prawidłowe jest twierdzenie, że jedno zdarzenie drogowe może być przyczyną wielu szkód, ale przedmiotowy przypadek do takich nie należał. Sąd Okręgowy całkowicie akceptuje pogląd przedstawiony w apelacji w związku z zarzutem naruszenia art. 361 § 1 k.c., że niniejszej sprawie wypadek drogowy spowodował wyłącznie szkodę w mieniu leasingodawcy, właściciela uszkodzonego samochodu B.. Ponieważ zaś podmiot ten jest płatnikiem podatku VAT to odszkodowanie, stanowiące równowartość kosztów naprawy samochodu, musiało być wyrażone wartością netto. Gdyby bowiem poszkodowany zlecił naprawę samochodu, to miałby możliwość odliczenia podatku naliczonego w związku z naprawą od podatku należnego w związku z zakupami w ramach prowadzonej działalności operacyjnej.

Jak słusznie zauważył apelujący w związku z zarzutem naruszenia art. 415 k.c. w zw. z art. 822 § 1 k.c. oraz zarzutem naruszenia art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 363 § 1 k.c. sytuacja polegająca na tym, że korzystający, wypełniając zobowiązanie opisane w art. 709⁷ k.c. dokonał naprawy samochodu ponosząc koszty powiększone o podatek VAT, którego sam nie był w stanie odliczyć nie stanowi szkody pozostającej w związku przyczynowym z wypadkiem, w którym uszkodzeniu uległo leasingowane auto.

W niniejszej sprawie szkoda była tylko jedna – w majątku leasingodawcy. Było zaś kilka podmiotów zobowiązanych do jej naprawienia. Po pierwsze - sprawca szkody, po drugie – ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody (pozwany), po trzecie korzystający z rzeczy – na podstawie art. 709⁷ k.c. Każda z wymienionych osób mogła naprawić

szkodę, podejmując wysiłki zmierzające do restytucji naturalnej. Koszty owych wysiłków nie mogły jednak zwiększyć szkody, która powstała już w dacie wypadku i wyrażała się wartością naprawy w skali netto (bez podatku VAT).

Osoby odpowiedzialne do naprawienia szkody ponosiły odpowiedzialność względem poszkodowanego na zasadzie in solidum. Oznacza to, że korzystający z mienia, który naprawił szkodę na w ramach zobowiązania umownego mógł wystąpić z regresem, względem podmiotów których odpowiedzialność wynikała z deliktu. Zakres tego regresu ograniczony był jednak wysokością szkody, a nie wydatkami poniesionymi przez korzystającego w związku z restytucją.

Jak prawidłowo wskazał pozwany, wobec poszkodowanego jego odpowiedzialność była ograniczoną do kwoty netto. Naprawienie szkody przez korzystającego nie mogło zaś w ramach regresu doprowadzić do zwiększenia zakresu odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń, gdyż zakres jego obowiązku determinował status prawno-podatkowy właściciela samochodu.

W związku z powyższym należało również uznać zasadność zarzutu naruszenia art. 509 § 1 k.c. Korzystający, nie będąc poszkodowanym w wypadku mógł skutecznie przenieść na powoda tylko wierzytelność regresową, która ograniczała się do kosztów restytucji samochodu w wysokości netto. Podatek VAT nie wchodził w zakres tej wierzytelności, dlatego też cesja w tym zakresie nie była skuteczna.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo w całości.

O kosztach postępowania w obu instancjach Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 99 k.p.c..

Ryszard Badio Iwona Godlewska Beata Matysik